

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.10.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

NOVA NEWS

✓ „Челюсти“: Обеднява ли обществото ни

Народният представител от „Прогресивна България“ Стефан Белчев заключи преди дни, че у нас не се наблюдава обедняване. Той даде пример, че средната ни работна заплата се повишава с един от най-високите темпове в ЕС, а икономиката ни е стабилна. Обедняваме ли в действителност или напротив?

Темата коментира в предаването „Челюсти“ по NOVA NEWS председателят на **Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев**.

По думите на Васил Велев ако сравняваме ръста на доходите с инфлацията – доходите я изпреварват. „Това е неустойчиво, защото става на фона на голям бюджетен дефицит. Миналата година сме страната с най-голям ръст на дълга. Взимаме все по-големи заеми. Говоря за първото тримесечие на годината, като тази година очакваме по-нисък дефицит“, каза той.

Целият коментар по темата гледайте [тук](#).

Факти

✓ Васил Велев: Доходите изпреварват инфлацията

Народният представител от „Прогресивна България“ Стефан Белчев заключи преди дни, че у нас не се наблюдава обедняване. Той даде пример, че средната ни работна заплата се повишава с един от най-високите темпове в ЕС, а икономиката ни е стабилна. Обедняваме ли в действителност или напротив?

Темата коментира в предаването „Челюсти“ по NOVA NEWS председателят на **Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев**.

Васил Велев представи различна оценка. Според него, ако се сравни ръстът на доходите с инфлацията, доходите я изпреварват. Той обаче определи тази тенденция като неустойчива, тъй като се постига на фона на голям бюджетен дефицит.

„Това е неустойчиво, защото става на фона на голям бюджетен дефицит“, заяви Велев.

Той посочи още, че през предходната година България е отчела най-големия ръст на държавния дълг и че държавата взема все по-големи заеми. По думите му през настоящата година се очаква дефицитът да бъде по-нисък.

Така дебатът остави нерешен основния въпрос дали ръстът на доходите компенсира реалното поскъпване на живота. Двете позиции очертаха различен прочит на едни и същи процеси: Григорова постави акцент върху натрупването на кризите и натиска върху домакинствата, а Велев - върху съотношението между доходи, инфлация и устойчивостта на публичните финанси.

✓ „Челюсти“: Обеднява ли обществото ни

Народният представител от „Прогресивна България“ Стефан Белчев заключи преди дни, че у нас не се наблюдава обедняване. Той даде пример, че средната ни работна заплата се повишава с един от най-високите темпове в ЕС, а икономиката ни е стабилна. Обедняваме ли в действителност или напротив?

Темата коментира в предаването „Челюсти“ по NOVA NEWS председателят на **Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев**.

По думите на Васил Велев ако сравняваме ръста на доходите с инфлацията – доходите я изпреварват. *„Това е неустойчиво, защото става на фона на голям бюджетен дефицит. Миналата година сме страната с най-голям ръст на дълга. Взимаме все по-големи заеми. Говоря за първото тримесечие на годината, като тази година очакваме по-нисък дефицит“*, каза той.

[Блиц](#)

✓ „Челюсти“: Обеднява ли обществото ни

Народният представител от „Прогресивна България“ Стефан Белчев заключи преди дни, че у нас не се наблюдава обедняване. Той даде пример, че средната ни работна заплата се повишава с един от най-високите темпове в ЕС, а икономиката ни е стабилна. Обедняваме ли в действителност или напротив?

Темата коментира в предаването „Челюсти“ по NOVA NEWS председателят на **Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев**.

По думите на Васил Велев ако сравняваме ръста на доходите с инфлацията – доходите я изпреварват. *„Това е неустойчиво, защото става на фона на голям бюджетен дефицит. Миналата година сме страната с най-голям ръст на дълга. Взимаме все по-големи заеми. Говоря за първото тримесечие на годината, като тази година очакваме по-нисък дефицит“*, каза той.

[Дунав мост](#)

✓ „Челюсти“: Обеднява ли обществото ни

Народният представител от „Прогресивна България“ Стефан Белчев заключи преди дни, че у нас не се наблюдава обедняване. Той даде пример, че средната ни работна заплата се повишава с един от най-високите темпове в ЕС, а икономиката ни е стабилна. Обедняваме ли в действителност или напротив?

Темата коментира в предаването „Челюсти“ по NOVA NEWS председателят на **Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев**.

По думите на Васил Велев ако сравняваме ръста на доходите с инфлацията – доходите я изпреварват. *„Това е неустойчиво, защото става на фона на голям бюджетен дефицит. Миналата година сме страната с най-голям ръст на дълга. Взимаме все по-големи заеми. Говоря за първото тримесечие на годината, като тази година очакваме по-нисък дефицит“*, каза той.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Над 204 тона храни и стоки от трети държави е спряла БАБХ през септември

През септември в страната не са допуснати 46 пратки с над 204 тона стоки с произход трети държави, съобщиха от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) на сайта си.

Проверки са правени за пратки с храни и фуражи от неживотински произход, предназначени за внос в Европейския съюз. Сред спрените пратки са такива с пипер, домати и нар с установено наднормено съдържание на остатъчни вещества от пестициди, сушени смокини поради замърсяване с охратоксин А и афлатоксини, и фъстъци поради замърсяване с афлатоксини.

Не са допуснати пратки с лешник, плодове и зеленчуци поради незадоволителна идентификационна проверка, пратка с индийски орехчета поради незадоволителна документална проверка и пратка с дървен опаковъчен материал поради липса на маркировка по стандарт 15. Отхвърлена е и пратка със селскостопанска техника, поради незадоволителна документална проверка.

Спряни са и пратки с кисело мляко, рибни продукти и с хранителни добавки.

Създадени са общо 32 уведомления в Системата за бързо оповестяване за храни и фуражи (RASFF) на Европейската комисия.

✓ Днес е последният ден за назначаване на членове на ЦИК за изборите на 25 октомври

Изтича срокът, в който РИК трябва да назначат членовете на СИК за президентските избори на 25 октомври.

За да се избегне безразборната подмяна на членове в последния момент, ЦИК промени правилата. Подмяната вече може да става само след подаване на лична декларация, при невъзможност за явяване и по основателни причини – например болест или несъвместимост.

До утре избирателите, които искат да гласуват по настоящ адрес, трябва да подадат заявление. До 14 октомври участниците в изборите трябва да регистрират застъпниците си.

ЦИК вече започна демонстрации на машинното гласуване на ключови места в София. Разработено е и приложение „Избори 360“.

БНР

✓ Без дефицити на българския пазар след отмяната на забраната за износ на дизел

Отмяната на забраната за износ на дизел няма да доведе до дефицити на българския пазар, заяви вицепремиерът и министър на икономиката Александър Пулев:

"Всяка една ракета, която пада в Украйна и в Иран се усеща във всяко едно домакинство, в дома на всяко едно семейство и в офиса на всеки един бизнес, и всяка една индустрия. Разбрахме гласа на бизнеса, нуждите на индустрията и отменихме забраната за износ на дизел.

По този начин ние наляхме допълнителна ликвидност не само в рафинерията в "Лукойл", но и генерално в индустрията, като краткосрочна форма за засилване на нивото на конкурентноспособност".

Народното събрание отмени забраната за износ на дизел и авиационно гориво към страните-членки на Европейския съюз преди две седмици, след като тя беше в сила близо една година, въведена от предишния парламент, за да гарантира доставките за вътрешния пазар.

✓ Петролът поскъпна с повече от 5% на международните пазари

Петролът поскъпна днес с повече от 5 процента на международните пазари. Фючърсите за сорта "Брент" достигнаха следобед 105,46 долара за барел.

Търговците реагират на вчерашните дренови удари срещу танкери в Персийския и в Оманския залив, на резкия спад на транзита през Ормузкия проток - от средно 15 милиона барела дневно в края на септември до едва 4 милиона барела завчера, на въздушните удари, които хутите нанасят на Саудитска Арабия, както и на твърдения на американски медии, че Доналд Тръмп се готви за нови бомбардировки срещу Иран преди изборите за Конгреса в началото на идния месец. Петролът "Брент" е посъкпнал с 45 процента от началото на войната срещу Иран в края на февруари. Актуализирани данни на Еврокомисията показват намаление на средната цена на дизеловото гориво по бензиностанциите в Европейския съюз - за първи път от 4 седмици. Средната цена е 2,15 евро, което е 9,12 долара за галон. Снощи френският премиер Себастиан Лъокорню съобщи, че правителството му освобождава от стратегическите си резерви 10 милиона барела дизелово гориво.

[Investor.bg](https://investor.bg)

✓ Дългът на ЕС може да достигне 1 трлн. евро до 2027 г., според Европейската сметна палата

Дългът на Европейския съюз (ЕС) може да достигне 1 трлн. евро до 2027 г. до голяма степен заради финансирането по NextGenerationEU, предупреждава Европейската сметна палата (ЕСА) в годишния си доклад.

Нарастващото дългово бреме на ЕС може да окаже сериозно влияние върху бъдещите бюджети, предупреждават одиторите на ЕС. Разходите само за лихви по невъзстановимата подкрепа по NextGenerationEU през периода 2028–2034 г. могат да достигнат 93 млрд. евро, посочват от институцията.

Предложенията на Европейската комисия (ЕК) за следващия бюджет биха позволили и значителни нови заеми в подкрепа на Украйна, националните планове на държавите членки и евентуалното използване на механизма за тежки кризи.

Сметната палата предупреждава и за значително ниво на грешки в бюджетните разходи, което, според одиторите, поставя въпроси пред контрола върху използването на средствата.

Призивът им е за предпазливост по отношение на бъдещите бюджети: без споразумение за нови източници на приходи бюджетът на ЕС може да се сблъска със значителен дефицит. Това ще наложи трудни избори, като например по-високи национални вноски и по-ниски амбиции.

Според Европейската сметна палата без споразумение за нови източници на приходи бюджетът на ЕС може да се изправи пред значителен недостиг. Това би наложило трудни решения, включително по-високи национални вноски и по-ниски политически амбиции.

Проблеми с разходите

Одиторите оценяват сметките на ЕС за 2025 г. като даващи вярна и достоверна представа, а операциите по приходите са определени като свободни от грешки. При разходите обаче ситуацията се влошава. Очакваното ниво на грешки при разходите се увеличава до 3,8% през 2025 г. спрямо 3,6% през 2024 г.

Прагът, над който нередовните разходи се считат за съществени, е 2%.

При традиционните разходи от бюджета грешките са едновременно значими и широко разпространени. Затова Европейската сметна палата за седма поредна година дава отрицателно становище за разходите на ЕС.

Най-високи са нивата на грешки при средствата за сближаване, които подкрепят заетостта, растежа и регионалното развитие, както и при разходите за селско стопанство и околна среда. При финансирането за сближаване нивото на грешките се е повишило от 5,7% през 2024 г. на 6,6% през 2025 г. При селското стопанство и околната среда ръстът е от 2,6% на 3,9%.

Най-често одиторите са установявали финансиране на проекти или разходи, които не са били допустими, както и неспазване на правилата за обществените поръчки.

Нередности при средствата за възстановяване

Европейската сметна палата отчита проблеми и при Механизма за възстановяване и устойчивост (RRF), който е основният стълб на пакета за възстановяване на ЕС след пандемията.

През 2025 г. от направените 37 плащания по безвъзмездни средства от RRF към държавите членки девет не са отговаряли на определените правила и условия.

Одиторите са установили и незадоволително изпълнение на етапи и цели, нарушения на правилата за обществени поръчки и нередности, свързани с държавната помощ. Има и случаи, при които на държави от ЕС е било позволено да направят ангажиментите по планове си за възстановяване по-лесни. В някои случаи промените са направени едва след като съответната държава е поискала плащане от ЕК.

Установени са също слабости при дизайна на етапите и целите, пропуски в мониторинга на Европейската комисия и продължаващи проблеми с надеждността на контролните системи на държавите членки.

2025 г. е предпоследната година от изпълнението на RRF. До края на годината са били изплатени 237,5 млрд. евро от общо 359,9 млрд. евро, ангажирани по механизма. Така за последната година остават за изплащане над 122 млрд. евро, или около една трета от наличните безвъзмездни средства.

Европейската сметна палата призовава бъдещият модел да не възпроизвежда слабостите, установени при Механизма за възстановяване и устойчивост.

„Амбициозните бюджети изискват също толкова амбициозни гаранции“, заявява председателят на Европейската сметна палата Тони Мърфи. Според него, ако ЕС премине към бюджетен модел, при който финансирането не е свързано с разходите, трябва да бъдат извлечени поуки от досегашния опит и да бъдат отстранени слабостите.

✓ Франция освобождава дизелови резерви, за да намали цените на бензиностанциите

Френският премиер Себастиан Лъокорню заяви, че Франция ще освободи дизелови резерви, за да понижи цените на бензиностанциите и обеща да задържи под контрол сметките за електроенергия тази зима в стремеж да укроти кризата с разходите за живот, предава Bloomberg.

Като част от неотдавнашното споразумение на страните от G-7 правителството ще освободи 10 млн. барела дизел от стратегическите резерви следващите три месеца, което би трябвало да понижи цените на дребно с 12 до 19 евроцента на литър, съобщи Лъокорню в кабинета си в Париж.

„Цените в света ще продължат да се колебаят, но това ще ни позволи да смекчим част от сътресенията“, добави той.

Мярката се прибавя към обявената преди това помощ, която има за цел да намали сметките за гориво на земеделските производители, шофьорите на ТИР-ове, строителните компании и други сектори. Но правителството не разполага с пространство за скъпи реформи, тъй като трябва да се справя с раздут бюджетен дефицит, слаб растеж и политическа нестабилност, както и с вълната от студентски протести напоследък.

Към момента Франция има 50 млн. барела дизел в стратегическите си резерви, съобщи министърът на енергетиката Мо Брежон пред радио France Info. Правителството очаква освободените количества следващите три месеца да задоволят почти една пета от прогнозираното търсене. Горивото ще бъде доставено на търговците на дребно на цени отпреди кризата, съобщи Министерството на финансите в изявление.

Средната цена на дизела на френските бензиностанции достигна 2,36 евро на литър миналия петък, показаха данни на правителството. Това е с над една трета повече спрямо периода преди началото на войната в края на февруари.

Цените на горивата нараснаха в световен мащаб, тъй като нарушените потоци през Ормузкия проток и украинските атаки срещу руски рафинерии затегнаха пазара. G-7 пре миналата седмица да освободи 100 млн. барела дизел и суров петрол от стратегическите резерви на фона на опасения, че САЩ може да наложат забрана върху износа на дизел.

Френските запаси от дизел ще бъдат наблюдавани, за да се гарантира сигурността на доставките, а енергийните компании ще имат срок до една година да ги възстановят, заяви Лъокорню. Той добави още, че държавният гигант Electricite de France ще трябва да увеличи до максимум производството, за да гарантира, че сметките на клиентите ще останат под контрол.

Студентски протести

Правителството е изправено пред предизвикателства на множество фронтове, което кара инвеститорите да се отказват от френски активи и поражда обществен гняв по редица въпроси. Студентските протести през последно време срещу финансирането за образованието, недостига на служители и влошаващите се условия се разпространиха в цялата страна, като на моменти се стигаше до сблъсъци с полицията.

Мерки в отговор на някои от исканията на студентите ще бъдат обявени от правителството до края на месеца, каза Лъокорню.

„Искам съгласувани, бързи и надлежно финансирани мерки“, заяви той и добави, че ще се придържа към плана на правителството за понижаване на бюджетния дефицит до 5% от БВП през 2027 г. Тази цел вероятно няма да бъде постигната тази година.

[Мениджър](#)

✓ Financial Times: ЕС обмисля въвеждането на общ данък за големите технологични корпорации

Брюксел обмисля въвеждането на нови данъци за големи американски технологични компании в опит да увеличи приходите на ЕС, като същевременно избегне негативна реакция от администрацията на Тръмп, съобщава Financial Times, позовавайки се на шестима европейски служители.

Според тях Европейската комисия е работила върху нови начини за извличане на повече приходи от технологични групи като Apple, Meta и Google, след заплахите на Вашингтон да наложи ответни мерки на държави, които налагат данъци върху цифровите услуги.

Financial Times отбелязва, че дискусиите за нови данъци се водят, докато страните от ЕС преговарят за съвместен бюджет и са изправени пред ограничения на разходите, което налага нови централизирани налози на фона на „спиране на глобалните усилия за облагане с данъци на мултинационалните корпорации“.

Длъжностни лица съобщиха, че Брюксел обмисля промени в предложението, известно като „Корпоративен ресурс за Европа“ (Core), което би изисквало от всички компании, опериращи в ЕС и генериращи над 100 милиона евро годишни приходи, да плащат годишен еднократен данък.

„Някои столици от ЕС се противопоставят на данък единствено върху цифровите услуги, защото не искат да ядосват американците, а още повече държави възразяват срещу подхода Core. Решението е да се разшири обхватът на данъка до почти всички големи компании“, каза един служител на ЕС.

Данъкът Core /Corporate Resource for Europe/ е един от петте нови данъци (или „собствени ресурси“), които заедно биха генерирали приблизително 60 милиарда евро годишно за общия бюджет на блока, считано от 2028 г., съобщава вестникът. Повечето страни от ЕС обаче смятат, че това би поставило европейските средни предприятия в неизгодно положение в сравнение с техните чуждестранни конкуренти. Според служители, промяната на праговете, за да се изключат средните предприятия, вероятно би осигурила подкрепа от повече страни. Източниците също така смятат, че данъкът е малко вероятно да получи необходимата подкрепа от страните от ЕС поради опасения от ответни мерки от страна на Съединените щати. Спред изданието, Франция, Италия, Испания и Австрия вече въведоха национални данъци върху цифровите услуги и се сблъскаха с търговски разследвания от Съединените щати.

✓ Примож Доленц: Лихвените проценти на ЕЦБ могат да предотвратят разпространението на ценовия шок

ЕЦБ може да предотврати пренасянето на резките скокове в цените на енергията върху икономиката като цяло, заяви членът на Управителния съвет на Европейската централна банка Примож Доленц, цитиран от Bloomberg.

„Паричната политика не може пряко да влияе върху развитието на енергийните сътресения, геополитическото напрежение или проблемите със структурната конкурентоспособност“, заяви гуверньорът на Словенската централна банка в четвъртък в Порторож, Словения. „Това, което можем да направим, е да предотвратим прерастването на първоначалните ценови сътресения в по-широка и по-устойчива инфлационна динамика.“

ЕЦБ вече повиши лихвените проценти на два пъти и се очаква да направи това отново – най-вероятно на заседанието си през декември. През септември инфлацията достигна 3,8%, което е почти двойно повече от целевото равнище на централната банка.

„Очакваме повишената инфлация от около 3% да се задържи до края на тази година“, каза Доленц. „През следващите две години, при липса на нови сътресения, предвиждаме постепенно връщане на инфлацията към целевото равнище от 2%, като същевременно се очаква икономическият растеж да се ускори през същия период.“

[Business.dir.bg](#)

✓ Дизелът в ЕС поевтиня за първи път след 4 седмици на рекордни цени

Средната цена на дизеловото гориво в бензиностанциите в Европейския съюз е спаднала за първи път след 4 поредни седмици на поскъпване, през които достигна рекордни равнища. Това показват обобщените от Европейската комисия данни, предоставени от националните власти и цитирани от Франс прес.

Средната седмична цена на дизела е намаляла с 0,09 евро до 2,15 евро за литър. Данните се основават на цените, обявени от бензиностанциите в началото на тази или през предходната седмица.

Във Франция дизелът също поевтинява през последните дни. Средната цена е била малко над 2,35 евро за литър, според изчисление на АФП на база цените, публикувани от над 9000 бензиностанции в правителствен сайт. На 20 септември горивото достигна рекордните близо 2,41 евро за литър. Масовият бензин SP95-E10 е около 2,15 евро за литър, като цената му през последните дни е сравнително стабилна. Рекордното равнище за този вид бензин е било 2,18 евро за литър.

Само 1 от 27-те държави в ЕС - Кипър, е регистрирала нов рекорд при цената на дизела в последните данни. Седмица по-рано рекордни стойности са били отчетени в 12 държави, показва анализ на АФП, цитиран от БТА.

Посочените от Европейската комисия цени включват данъците и акцизите във всяка държава. Средно те формират около 40% от крайната цена, която потребителите плащат на бензиностанциите. В статистиката обаче не са включени целеви мерки за подпомагане, каквито например има във Франция за хората, които пътуват дълги разстояния с автомобил.

Средната цена за ЕС се изчислява с тежест според потреблението на горива във всяка държава членка през 2024 г. За сравнение, през февруари, преди началото на военните действия на САЩ и Израел срещу Иран, дизелът в ЕС е струвал средно 1,59 евро за литър.

От края на февруари цените на горивата са под силен натиск заради блокирането на Ормузкия проток. Преди конфликта през него са преминавали около 20% от световните доставки на петрол и природен газ.

Впоследствие допълнителен натиск върху цените е оказала блокадата на хусите върху износа на петрол от Саудитска Арабия през Червено море, както и украинските удари по руски рафинерии.

✓ СТО повиши над 2 пъти прогнозата си за ръста на световната търговия през 2026 г.

Световната търговска организация (СТО) рязко повиши прогнозата си за ръста на световната търговия със стоки през тази година до 3,9%, като повече от удвои предишната си оценка от 1,9%. Според организацията бумът на инвестициите в изкуствен интелект е компенсирал част от негативния ефект от войната в Близкия изток, предаде АР.

Базираната в Женева търговска организация посочва, че световната търговия се е развивала с устойчиви темпове, тъй като веригите за доставки са се адаптирали към промените, а увеличените разходи, свързани с изкуствения интелект, са дали "мощен тласък на търговията със стоки".

Новата прогноза представлява значително повишение спрямо очакванията на СТО от пролетта за ръст от 1,9% на търговията със стоки. Този показател не включва търговията с услуги. За 2027 г. организацията очаква ръст от 4,1% при предишна прогноза от 2,9%, направена през март. "Промяната в прогнозата отразява доказателствата, че световните вериги за доставки са се адаптирали към нарушенията на пазарите на енергия и торове, докато силните инвестиции в инфраструктура, свързана с изкуствения интелект, стимулираха търговията със стоки, необходими за развитието на ИИ", посочва СТО.

Търговията с петрол, газ и торове през Персийския залив беше разтърсена, след като през февруари започна войната между САЩ, Израел и Иран. СТО посочва, че търговията със стоки е нараснала с 3,5% през първата половина на годината, подкрепена основно от пазара на изкуствения интелект.

Търсенето на стоки, свързани с развитието на ИИ, като полупроводници и сървъри, е формирало 47% от ръста на световната търговия със стоки през първите 6 месеца на 2026 г. Търговията с тези продукти се е увеличила с 67% на годишна база, ускорявайки и без това бързия ръст, отчетен през 2024 г. и 2025 г., посочва СТО.

Войната в Близкия изток обаче е нанесла сериозен удар върху енергийната търговия. Износът на втечен природен газ от Близкия изток е намалял с 47% през първата половина на годината, а износът на суров петрол се е свил с близо 25%.

Увеличените доставки от други производители са ограничили общия спад до около 1% при втечнения природен газ и около 6% при суровия петрол.

СТО очаква световната икономика да нарасне с 2,6% през тази година и с 2,9% през 2027 г. Организацията обаче предупреждава, че конфликтът в Близкия изток ще продължи да оказва натиск върху световната търговия чрез по-високи цени на енергията и нарушения на транспортните маршрути.

3e-news.net

✓ ЕК подготвя списък с критични химически молекули за подкрепа на индустрията

Европейската комисия (ЕК) планира до края на годината да изготви списък с около 10 химически молекули, определени като особено критични за европейската икономика. За тях ще бъдат предвидени допълнителни мерки за подкрепа, особено за приложенията им в отбраната, здравеопазването и зелените индустрии.

Това заяви заместник-председателят на ЕК и еврокомисар по индустриалната стратегия Стефан Сежурне по време на общото събрание на „Алианса за критичните химикали“ (Critical Chemicals Alliance – CCA) във френския град Карлинг, цитиран от Франс прес, съобщи БТА.

„Химическата промишленост е майката на всички индустрии и Европа няма да я изостави“, заяви Сежурне пред представители на сектора.

От 50 към 10 ключови молекули

В рамките на Алианса, в който участват представители на европейската химическа промишленост, вече е изготвен списък с около 50 молекули, които са от значение за индустрията.

Сред компаниите в обединението са Arkema, TotalEnergies, BASF, Evonik, Syensqo и Ineos.

По думите на Сежурне ЕК ще се съсредоточи върху най-критичните съединения, за които подкрепата има стратегическо значение. Сред приоритетите са молекули, използвани в отбраната, здравеопазването и зелените индустрии, както и такива, от които зависят множество вериги за създаване на стойност.

Натиск върху европейската химическа индустрия

Европейската химическа промишленост е изправена пред силна международна конкуренция и високи енергийни разходи. Секторът е сред големите потребители на газ и използва значителни количества продукти, произведени от петрол.

Допълнителен натиск оказва конкуренцията от Китай, както и поскъпването на изкопаемите енергийни източници на фона на войната в Близкия изток.

Междувременно на 1 октомври екологичната организация „Европейска служба за околната среда“ (ЕЕВ) обяви, че напуска Алианса за критичните химикали. Според организацията обединението рискува да запази настоящото производство на химически продукти, включително опасни и силно замърсяващи, вместо да насърчи необходимата трансформация на сектора.

Предстоящият списък на ЕК се очаква да определи кои химически съединения ще получат приоритет при бъдещите мерки за подкрепа на европейската индустрия.

✓ Германия рязко повишава прогнозата си за растеж на БВП за 2026 г.

Германските власти значително повишиха прогнозата си за икономически растеж за 2026 г. след по-силен от очаквания растеж на БВП през първата половина на годината.

Високите обеми на износа и увеличените държавни разходи компенсират въздействието на слабата потребителска активност върху икономиката на страната.

Според новата прогноза на германското Министерство на икономиката, БВП на страната ще нарасне с 1,3% тази година и с 1,1% през 2027 г. Предишни прогнози, публикувани през април, предвиждаха растеж съответно от 0,5% и 0,9%.

Увеличение на БВП от 1,3% би било най-високото от 2017 г. насам.

„Германската икономика навлезе в траектория на растеж и се оказа по-устойчива от очакваното“, се казва в изявление на германското Министерство на икономиката. „По-нататъшното икономическо развитие ще зависи предимно от хода на конфликтите в Близкия изток и Украйна.“

Ведомството очаква външната търговия да даде допълнителен тласък на растежа тази година. Очаква се държавните разходи за инфраструктура и отбрана, финансирани чрез заеми, също да продължат да подкрепят икономиката през следващите години.

Въпреки това, потребителската активност вероятно ще остане ниска поради покачващите се цени, а частните инвестиции ще се възстановят само постепенно, отбелязва докладът.

Прогнозата на министерството за 2028 г. предвижда забавяне на растежа на БВП на Германия до 0,6%.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ FROGS е името на новата дългова криза в Европа

- Премията за риск по френските държавни облигации е достигнала най-високото си равнище от повече от десетилетие
- Франция има бюджетен дефицит над 5% от БВП, а държавният ѝ дълг е близо до 120% от БВП

- Стабилизирането на дълга би изисквало мерки за около 5 процентни пункта от БВП чрез по-ниски разходи и по-високи данъци

Знаете, че Европа е изправена пред дългова криза, когато тя получи акроним. Този път не става дума за група държави в сериозни затруднения - прочутите PIGS: Португалия, Ирландия, Италия, Гърция и Испания. Вместо това под прожекторите е само Франция с FROGS - съкращение от French Oversized Government and Social Security, или „раздуто френско правителство и социална сигурност“ (за това трябва да благодарим на парижката изследователска компания Rhexecode).

Дали това ще бъде кратък и мъчителен шок за правителството на Еманюел Макрон, подобен на преживяното от британците при некомпетентното управление на Лиз Тръс, или по-скоро продължително затягане на примката? Засега изглежда, че ще е второто.

Френският дълг попада под все по-силен натиск

Премията за риск по френските държавни облигации е на най-високото си равнище от повече от десетилетие, което отразява както местните, така и глобалните страхове на пазарите. Френската политическа класа изгуби контрол върху публичните финанси - бюджетният дефицит е над 5%, а дългът е близо до 120% от брутния вътрешен продукт.

Международната среда също не помага. В САЩ и други страни инвеститорите все по-малко са склонни да дават кредит на доверие на правителства, които са натрупали прекомерни задължения. А за разлика от САЩ, номиналният ръст на БВП във Франция се свива, докато данъците и публичните разходи са по-високи спрямо повечето други богати икономики.

Нищо от това не е особено ново, но опасенията от нарастващата подкрепа за крайната десница и крайната левица, заедно с неспособността на Макрон да наложи икономическите си реформи, поставят Франция в центъра на разпродажбата на държавни облигации. Президентските избори догодина, на които Марин льо Пен може напълно реалистично да излезе победител, се очакваше да бъдат катализаторът за пазарен срив.

Но икономическите последици за Европа от грандиозната авантюра на Доналд Тръмп в Ормузкия проток и огромните разходи около бума на изкуствения интелект направиха инвеститорите в държавен дълг по-предпазливи към всякакви рискове. Това завари Париж неподготвен.

Евროзоната остава буфер, но политическата несигурност се разраства

Членството в еврозоната е полезен буфер. Но предишните разговори за взаимно поемане на дълга, при което по-пестеливи северноевропейски държави като Германия биха гарантирали задълженията на съседите си, вече не са на дневен ред.

Междувременно испанският премиер Педро Санчес свика предсрочни избори, което само добавя несигурност на континент, изправен пред няколко важни национални вота през следващата година. В Испания в крайна сметка може да се стигне до коалиционно правителство между консерваторите и крайната десница.

Затова Франция вече няма свободата да решава структурните си проблеми в удобен за нея срок. Тя е сведена до улична битка с пазара на държавни облигации, където капиталът се движи свободно и в някои случаи е готов да напусне френската икономика, която едва поддържа движение.

Спредът между френския и германския държавен дълг достига нови върхове

За да се овладее дългът, ще е необходимо да се намерят спестявания или допълнителни приходи, равни на 5 процентни пункта от БВП, чрез по-ниски разходи и по-високи данъци - нещо, за което никой във Франция не е готов.

Междувременно френските училища горят - най-крайната проява досега на последиците от десетилетията, през които се харчеше щедро за пенсионерите, но не се инвестираше в бъдещето. Несправедливостта между поколенията се превръща в един от определящите въпроси в цяла Европа.

И все пак никой във френската политика не е готов да наложи необходимата доктрина на честността. Крайната левица иска да анулира дълга на страната и да обложи богатите, за да намали тежестта върху обикновените граждани, но това е фантазия.

В другия край на спектъра Льо Пен предложи конституционно правило за финансова дисциплина, което да държи разходите под контрол, но то е само параван, прикриващ собствените й многобройни обещания за разходи. Политическият център в момента остава незабележим.

За да сме ясни, Франция не е Гърция от 2010 г. Тя разполага с голяма и диверсифицирана икономика, добре капитализирани банки, водещи университети и перспективни стартапи в областта на изкуствения интелект и отбраната.

Но когато една страна попадне под прицела на пазарите, е много трудно да се измъкне. Британските държавни облигации никога не се възстановиха напълно след провала на Тръс, когато тя се опита да прокара поредица от необезпечени с приходи данъчни облекчения.

Някакъв ясен сигнал за действия от Париж би могъл да донесе временно облекчение. Правителството може отново да положи усилия за приемането на по-надежден бюджет. Френските финансови институции могат да подкрепят държавния дълг. Европейската централна банка може да даде сигнали, че е готова да се намеси.

Намесата на ЕЦБ може да донесе облекчение, но и политически проблеми

Именно тук нещата стават политически неудобни. Макар много инвеститори все още да очакват ЕЦБ да се намеси на пазара на облигации, ако ситуацията стане критична - както се случи по време на дълговата криза в еврозоната през миналото десетилетие - фрагментираният популистски пейзаж в Европа създава проблеми.

Подкрепата за цените на френските облигации може да помогне на центристите в страната да се противопоставят на крайната левица и крайната десница. Но всяко усещане, че се спасява държава, която харчи безконтролно, може да предизвика популистка реакция в Германия и другаде.

В същото време, ако по-пестеливите европейски партньори принудят Париж да приеме строги мерки за оздравяване на икономиката, кой кандидат за президент ще поеме отговорността да приложи горчивото лекарство?

Иронично, председателят на ЕЦБ Кристин Лагард може да има предимството да стои над политическата битка. Тя обаче заяви, че да се кандидатира „няма да е добра идея“ - разумен отговор предвид популярността на технократите в наши дни. Независимо дали смята, че би могла да преведе страната си през кризата, тя поне би могла да насърчи ЕЦБ да бъде по-малко настоятелна по отношение на необходимостта от повишаване на лихвените проценти и свиване на баланса си. Това само помага на популистите.

Засега не сме на прага на повторение на кризата с PIIGS. Франция е „твърде голяма, за да бъде спасена“, както наскоро написа един икономист, което отразява присъщите ѝ силни страни като водеща икономика. Разходите по заемите на Великобритания също изглеждат доста плашещо, без правителството засега да може да бъде обвинено изцяло за това.

Това не означава, че кризата FROGS в сегашния ѝ вид - продължително подкопаване на дълговата конструкция, което трудно намира подкрепа сред избирателите - ще бъде „добра“. Тя ще е лоша за икономиката и за поколението деца, които гледат как училищата им бъдат разрушавани. Пространството за грешки се свива. Това е моментът за истинско лидерство, а не за акроними.

✓ ЕС настоява за фискална дисциплина, докато Италия и Гърция търсят повече гъвкавост

- Еврокомисарят по въпросите на финансите Валдис Домбровскис призова държавите от еврозоната към бюджетна сдържаност, като се противопостави на предложението на Италия и Гърция за въвеждане на допълнителна гъвкавост.
- Домбровскис подчерта необходимостта от фискална предпазливост, особено с оглед на настоящите тенденции на пазара на държавни облигации, и заяви, че ще разгледа по-подробно предложенията на Италия и Гърция.
- Дискусията се провежда в момент, когато правителствата от еврозоната са изправени пред рязко покачване на разходите за финансиране; Европейската комисия настоява за ограничаване на разходите, а представители на ЕС предупреждават срещу призивите за увеличаване на националните харчове, които биха могли да доведат до нарушаване на лимитите на ЕС за бюджетен дефицит и държавен дълг.

Еврокомисарят по въпросите на финансите Валдис Домбровскис призова държавите от еврозоната към бюджетна сдържаност, като се противопостави на предложението на Италия и Гърция за въвеждане на допълнителна гъвкавост.

„Подчертавам необходимостта от фискална предпазливост, особено с оглед на настоящите тенденции на пазара на облигации“, заяви той след среща на финансовите министри от региона в Люксембург. „Не можем постоянно да въвеждаме нови форми на фискална гъвкавост.“

Въпреки това Домбровскис отбеляза, че „ще разгледа по-подробно предложенията на Италия и Гърция“.

Дискусията се води на фона на рязко покачване на разходите за финансиране на правителствата в еврозоната, като разпродажбата на активи, започнала първоначално във Франция, все повече обхваща и пазарите на държавен дълг на други страни.

Допълнителната доходност, която инвеститорите изискват, за да държат 10-годишни френски облигации спрямо германските, наскоро достигна най-високото си ниво от 2011 г. насам. Облигациите на други задължители европейски държави, включително Италия, Гърция и Белгия, също са подложени на натиск.

„Имаме доверие в ангажмента на Франция към стабилни публични финанси, а аз лично имам голямо доверие на моя добър колега Ролан Лескюр“, заяви председателят на Еврогрупата Кириакос Пиеракакис.

Сътресенията засилиха опасенията относно способността на правителствата да реагират на енергийния шок чрез допълнителни разходи. Резкият скок на разходите за енергия вече се отразява върху потребителските цени, като инфлацията в еврозоната се ускори до 3,8% през септември – най-високото ниво от три години насам.

Тази комбинация поставя европейските правителства пред все по-трудни избори в сферата на политиките. Мерките за смекчаване на въздействието на високите разходи за енергия върху домакинствата и фирмите водят до нарастване на бюджетните дефицити, докато инфлацията поддържа лихвените проценти високи, а инвеститорите изискват по-висока рискова премия, за да финансират силно задължители държави.

„От една страна, сме изправени пред повишени цени на енергията и нарастваща инфлация, а от друга – пред натиск и предизвикателства на пазара на държавни облигации“, заяви Пиеракакис. „Двете ключови думи тук са „защита“ и „съхраняване“: трябва да защитим домакинствата, трябва да защитим бизнеса и трябва да защитим всеки европеец, който понася тежестта на енергийния шок.“

Представителят, който е и министър на финансите на Гърция, добави: „Същевременно трябва да съхраним фискалното си доверие и фискалната си свобода.“

Европейската комисия настоява правителствата да ограничат разходите си. Представители на ЕС многократно са призовавали националните правителства да въвеждат единствено целенасочени и временни мерки за подкрепа на фирмите и домакинствата, а през последните дни предупредиха и срещу исканията на някои държави за увеличаване на националните разходи, което би могло да доведе до нарушаване на ограниченията на ЕС за дефицита и дълга.

Правилата на ЕС вече предоставят на правителствата известна гъвкавост за справяне с енергийния шок. Тази година ЕК предостави допълнителни възможности – първоначално предвидени за покриване на по-високи разходи за отбрана – които сега могат да се използват и за финансиране на допустими мерки за енергийна сигурност до 2028 г.

Италия и Гърция поискаха от Брюксел допълнителна бюджетна гъвкавост, докато Франция наблегна на необходимостта от стабилизиране на публичните си финанси, тъй като инвеститорите следят внимателно способността на страната да овладее дълга си, който доближава 120% от brutния вътрешен продукт. Някои държави членки обаче се отнасят с резерви към по-нататъшни опити за отслабване на бюджетните ограничения в ЕС.

„Не смятам, че е добра идея да създаваме национални клаузи за дерогация при подобни ситуации и кризи“, заяви белгийският вицепремиер Винсент Ван Петегем, като се обяви за прилагане на временни мерки за справяне с високите цени на енергията, породени от шока в предлагането.

Капитал

✓ ЕК обмисля широкообхватен данък върху големите корпорации, с който да обложи и американските техгиганти

Европейската комисия (ЕК) обмисля да обложи с данък големите американски технологични компании чрез широкообхватен данък върху големите корпорации в опит да увеличи приходите на ЕС, като същевременно избегне негативната реакция от страна на администрацията на Тръмп.

Европейската комисия работи по нови начини за събиране на повече приходи от технологични групи, без да ги третира като специфична група, споделиха пред Financial Times шестима служители, запознати с дискусиите, след като Вашингтон заплаши с ответни мерки държавите, въвеждащи данъци върху цифровите услуги.

Дискусиите се провеждат на фона на преговорите между страните от ЕС относно общия бюджет на блока и ограниченията в разходите на национално ниво.

Какво се предлага да се промени

Брюксел обмисля промени в съществуващо предложение, известно като "Корпоративен ресурс за Европа" (Core), което изисква от всички компании, опериращи в ЕС с приходи над 100 млн. евро годишно, да плащат годишна еднократна данъчна вноска, заявиха длъжностните лица. Адаптирането на праговете и вноските, така че да обхващат само много големи корпорации, би увеличило събраната сума от технологичните групи и би успокоило критиките в Европа, че Core ще засегне много средни европейски компании, твърдят източниците на британското издание.

Новият данък ще обхване всички видове компании, а не само тези, специализирани в дигиталните услуги, но конкретните детайли все още се обсъждат, заявиха представители на институциите.

"Някои европейски столици се противопоставят на чисто дигитален данък, защото не искат да разгневят американците, а много повече се противопоставят на Core", заяви един представител на ЕС. "Решението е да се разшири обхватът на данъка, така че да обхване практически всички големи компании."

Core е част от група от пет нови източника на собствени ресурси за ЕС, които заедно биха донесли около 60 млрд. евро годишно за общия бюджет на ЕС от 2028 г. Той обаче среща ожесточена съпротива от страна на мнозинството от държавите членки, които твърдят, че това би поставило редица средни европейски компании в неравностойно положение спрямо чуждестранните им конкуренти. Длъжностни лица заявиха, че промяната на праговете с цел изключване на средните предприятия вероятно би означавала, че по-голям брой държави биха подкрепили данъка. Те обаче предупредиха, че тази стъпка би изисквала съгласието на всички 27 страни от ЕС.

Глобалният цифров данък се провали

Глобалните усилия за облагане с данък на големите компании за цифрови услуги са в застой през последните години, като споразумение от 2021 г., което задължаваше големите мултинационални компании да плащат повече данъци в страните, където реализират продажби, се провали след преизбирането на американския президент Доналд Тръмп през 2024 г. Длъжностно лице от ЕС описа споразумението като фактически "мъртво".

Брюксел беше отложил законодателството за въвеждане на данък върху цифровите услуги в целия съюз, за да се даде възможност за прилагането на глобалното споразумение, но продължава да се отнася с недоверие към всяка данъчна схема, която би поставяла в особено положение цифровите групи. Длъжностни лица заявиха, че е малко вероятно такъв данък да получи необходимата подкрепа от държавите от ЕС поради опасения от ответни мерки от страна на САЩ. Говорител на Комисията заяви, че тя е готова да подкрепи Съвета на ЕС и Европейския парламент "при постигането на споразумение по отношение на новия пакет за собствени ресурси през тази година", като добави, че той е "от съществено значение за осигуряване на адекватно финансиране на нашите общи приоритети през следващото десетилетие".

[Cross.bg](https://cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, „Денят започва“

- Тема: След атаките с дронове: Политически реакции и мерки за сигурност в Черно море; Анализ на журналистите Валерий Тодоров и Чавдар Стефанов
- Тема: Пазарът на труда в ерата на изкуствения интелект; Гости - президентът на КНСБ Пламен Димитров и заместник-генералният секретар на Европейската конфедерация на профсъюзите Изабел Шьоман
- Тема: Ден преди телевизионната премиера на шестия сезон на "Под прикритие" по БНТ; Гост в студиото е актьорът Кирил Ефремов

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Най-бързо растат заплатите на полицейски експерти и военни - до 4900 евро, а при IT застой
- в. Труд - Дипломата за военен носи повече пари от IT
- в. Телеграф - 35 мотористи загинаха за сезона

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - 36 фактури на фирми за полетите отчете Демерджиев по писмо от Малта
- в. 24 часа - От октомври 2027 г. цената на ръчния багаж става част от билета
- в. Труд - Брюксел взима от джоба ни 606 евро
- в. Труд - Йотова и Вълчев - 44,9%, Гюров - Канчев с 24,8%
- в. Телеграф - 12,5% решават накрая за кого да гласуват
- в. Телеграф - Хаос с подмяната на водомерите

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Николай Цветанов: Таваните от 20, 30 и 100% при бързите кредити не са цени, а максимални граници
- в. Труд - Проф. Пламен Павлов: Появиха се много „познавачи“ на темата за цар Самуил
- в. Телеграф - Проф. д-р. Димитър Димитров: AI ще обезсмисли старото оценяване на студентите

Водещи анализи

- в. 24 часа - Българският провал: няма кой да гледа мама
- в. Труд - Диагноза на държавната деменция
- в. Телеграф - Нобеловата награда като начин за употреба

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.